

ZÁVADA PÉTER

Peremvidék

*Semmi sem ismétlődik ebben az otthontalanságban,
csak a napszakok, formák idegensége,
hogy egy makacsul sötétedő zsibbadtság peremén
nincsenek szavaim arra, amit majd látni fogok.*

*Még a domboldalban sorakozó szélrómúvek se
ismerősek, pedig mintha csak egymás fehér,
forgó árnyékai volnának, pláne az, amit nem
emberi kéz alkotott.*

*Naivitásom a kukoricással, nyírfákkal szemben
zavarba ejtő. Bármit elbiszek ennek a szántóföldnek:
tömegsírokat, magányos, talajból kiforduló ekevasat,
sáros történelmet.*

*A fák kicsavarodva, fájdalmas szögben
hajlanak meg. Ha vissza akarnám követelni
képzelt szimmetriájukat, el kéne felejtennem
mindazt, mit erről az autópálya-lehajtóról tudok,
ami megtörténik velem a szalagkorlát javaslatai nyomán,
amit hagytam, hogy a jelzőablák elkövessenek ellenem.*

*A sebesség nélkülünk céltalan út és kibaszhatatlan
idő függvénye, melyet arra tartogattunk,
hogy közelebb kerüljünk abhoz, ahol helyünket
mindvégig érintetlenül hagyták, és hogy érkezésünk
így se tűnjön majd föl senkinek.*

*Hányszor könyörögtük magunkat át
jelentékenynek tűnő terekbe, hányszor lógattuk
beléjük kézfejünket, lábunkat, túllépve a láthatatlan
határvonalat anélkül, hogy a hely tudomást vett volna
rólunk, hogy befolyásoltuk volna elrendeződését,
erőinek vektorait, a tárgyak alkonyulását,
felületük lassú sötétedését.*

*Mennyi munka fölkapaszkodni egy
töltéslábon, hogy aztán megpillantsuk a túloldal
hiábavaló ereszkedését. Mennyi munka
visszasüllyedni ugyanarra a zsombékszigetre,
abonnan egykor emelkedni vágytunk.*

*A napok lefűkeznek, és végül megtorpannak,
de mi tovább száguldunk egyenes vonalú,
vízszintes zuhanással, míg ott nem áll valaki,
hogy feltartóztasson, vagy szenttelenül
letagadja becsapódásunk.*

*Vagy épp egy helyben állunk, és csak sűrűlünk
a múltba zubogó idő ellenszelében: másodpercenként
magával ragad belőlünk egy darabot, egyre csak
foszlik a hús rátapadva a percek érdes felületére.*

*Tudom, valahol az idő mélyén összebordanak
darabjaimból egy testet, aki megszólalásig
hasonlít rám, de nem én vagyok.
Abogy mindnyájunk jövőjében némán
várakozik egy pillanat, mely minden előjel nélkül
egyszer csak ott terem, karnyújtásnyira,
kifeszítve a sövény és a meggyfa törzse közé:
alig látható fonálán megcsillan a fény.*

*Elbeszélni egy utazást, hagyni, hogy vonakodva
fölidézzzen minket egy város, vagy felejtessenek el
az árkok, a vadátjárók, éljünk egy hozzájuk képest is
távolabbi múlt időben.*

*Egy régmúltban, valaha volt hétköznapiok
álfalai közt, álmennyezete alatt,
mintha számítana, mi mikor történt,
milyen szándékkal és kimenetellel.*

*Itt leginkább engem fed föl, ami arra hivatott,
hogy eltakarjon, mi megóvhatna, most kíméletlenül
ellenem szegül, ez a redőzetlen homály,
abogy váratlanul beszakad, épp ott állok,
ahol elfolyik az éjjel magzatvize.*

A franciakert

*Megkönyékezi az éhség a lomha testeket,
kibéleli őket szelíd önzésével, de hívogat
a zúzott kővel, emlékekkel felszórt pást,
a franciakert, hol a geometria esemény,
homlokzat és sövény hűvös egyensúlya.
Kimozdul, billeg, lázad maga ellen.*

*A fokozódó hőségben a kőkoralát széle
mintha elforrna, a cserjesáv még határol,
zölden izzik, ahogy tövét a nap perzselni kezdi.
A kőgalambok közt valódi gerlék. A magokat
apró kavicsokkal együtt nyelik, őrlik, kiválasztják,
míg maguk is szoborrá nem kövülnek. Bár a beléjük
képzelt mozdulatlanság a bámészkodónak sem volna
öröm, aki most megdermed, épp azt veszíti el,
amiért csodálják: színeit és mozgékonyágát.*

*De mi még mozgunk: két eltévedt,
egymásnak pattanó labda a kavicsos páston,
kiket a dél már a főépület előtt talál,
a bejáratnál árnyékos loggia fogad,
és körben, agyagedényekben illatos citrusok.*

*Harang kondul, ebédre hív, de az egyre
fokozódó éhség miatt figyelmünk, mint a héj,
leválik a kondulásról, a citromokról, és a belső,
elképzelt kertre vetül. A kastély, a gazdasági
épületek, a hippodrom, a napon felejtett
lőszerszám homályos kontúrjai közé az ebédlő,
a tányéron gőzölgő leves eljövendő képei vegyülnek.*

*És a gyümölcsök a valóságban talán nem is
léteznek, miközben gondolatban már az asztalt
üljük körbe. Saját jogon csak akkor lehetünk jelen,
ha a bokrok távolságtartásukkal elismernek,
ha mint egy szervezetbe, berendezkedünk
ebbe a kertbe, és sétáinkkal könnyű rést vágunk rajta,
mely saját anyagával lazán összetartja.*

